

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલય, અમદાવાદ

સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં.૩૨૪૩/૧૯૯૬

સાથે

સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં.૩૩૮૨/૧૯૯૬

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એસ. કે. કેશોટે

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના રીપોર્ટર્સને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી છે?
૨	રીપોર્ટરને મોકલવામાં આવે કે નહીં?
૩	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે?
૪	શું આ કેસમાં ભારતીય બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ

	હુકમના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સમાયેલ છે?
પ	શું સિવિલ જજને પરિપત્રિત કરવામાં આવે કે કેમ?

હુસૈનભાઈ નાનુભાઈ કુરેશી

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય

ઉપસ્થિતિ:

અરજદારો તરફે શ્રીમતી ડી. ટી. શાહ.

સામાવાળા નં.૧ થી જ તરફે શ્રી બી. વાય. માંકડ, એ.જી.પી.

કોરમ:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એસ. કે. કેશોટે

નિર્ણય તારીખ: ૦૯/૦૪/૯૯

મૌખિક ચુકાદો

૧. આ બે અરજીઓમાં અરજદારોના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા આ કોર્ટ સમક્ષ વિચારણા માટે સમાન મુદ્દાઓ ઉઠાવવામાં આવ્યા છે તેમજ લગભગ સમાન તથ્યો પર સમાન કાર્યવાહી કરવામાં આવી છે અને તે જ વિભાગ અને સેવાઓની સમાન શ્રેણીમાંથી ઉદ્ભવે છે, આ બાબતોને એકસાથે સુનાવણી માટે લેવામાં આવી રહી છે અને આ સામાન્ય આદેશ દ્વારા તેનો નિકાલ કરવામાં આવી રહ્યો છે.

૨. અરજદારો પ્રતિવાદીના નિવૃત્ત વર્કચાર્જ કર્મચારીઓ છે. જો આપણે અરજદારો દ્વારા પ્રતિવાદીઓને વર્કચાર્જ કર્મચારીઓ તરીકે આપવામાં આવતી સેવાઓ પર નજર કરીએ, તો તે તેમને પેન્શન માટે લાયક બનાવતી લાયકાત ધરાવતી સેવાઓથી ઓછી છે. જો કે, એ વાતમાં કોઈ વિવાદ નથી કે જો અરજદારો દ્વારા પ્રતિવાદીને વર્કચાર્જ સ્થાપનામાં લેતા પહેલા દૈનિક વેતન તરીકે પૂરી પાડવામાં આવેલી સેવાઓ હોય તો ચોક્કસપણે તેમની પાસે પેન્શન માટે લાયક બનાવવા માટેની હદ સુધી લાયકાત ધરાવતી સેવાઓ હોય છે અને તેના પરિણામે તેઓ બોમ્બે સિવિલ સર્વિસીસ નિયમો તેમજ ૧૭/૧૦/૧૯૮૮ ના સરકારી ઠરાવ હેઠળ પૂરા પાડવામાં આવેલ તમામ નિવૃત્તિ લાભો માટે હકદાર છે.

૩. અરજદારો તરફથી વિદ્વાન વકીલનો દલીલ એ છે કે અરજદારોને પ્રતિવાદી દ્વારા વર્કચાજર્ડ સંસ્થામાં લાવવામાં આવે તે પહેલાં દૈનિક વેતન તરીકે આપવામાં આવતી દૈનિક વેતન સેવાઓ પેન્શન માટે લાયકાત ધરાવતી સેવાઓમાં ગણી શકાય છે. જ્યારે પ્રતિવાદીઓ તરફથી વિદ્વાન વકીલનો દલીલ એ છે કે તે ગણતરી કરી શકાતી નથી અને જેના માટે બોમ્બે સિવિલ સર્વિસીસ રૂલ્સની કેટલીક જોગવાઈઓ પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે. અરજદારોએ ૧૭/૧૦/૧૯૮૮ ના સરકારી ઠરાવ નં. WCE/૧૫૮૮/(૫)(૨)/G ૨ નો ઉલ્લેખ કર્યો હતો, જે અરજદારોના વિદ્વાન વકીલની દલીલ છે કે, જો દૈનિક વેતનધારકે ૧-૧૦-૧૯૮૮ ના રોજ દસ વર્ષથી વધુ સેવા આપી હોય તો તે પેન્શન, ગ્રેયુઇટી વગેરે માટે હકદાર રહેશે. જો કે, આ મુદ્દો આ કોર્ટને બહુ રોકતો નથી કારણ કે આ બાબતો આ કોર્ટના બે નિર્ણયો દ્વારા સંપૂર્ણ રીતે આવરી લેવામાં આવી છે, એક વિદ્વાન સિંગલ જજે ૨૭/૦૮/૧૯૮૮ ના રોજ ખાસ સિવિલ અરજી નં. ૨૮૩૬/૮૮ માં આપ્યો હતો અને બીજો ડિવિઝન બેન્ચનો LPA નં. ૧૪૯૫/૮૭ માં ૬/૦૮/૧૯૮૮ ના રોજ નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો. પ્રતિવાદીના વિદ્વાન વકીલ પણ આ બાબતમાં વિવાદ કરતા નથી કે આ બાબતો આ બે નિર્ણયો દ્વારા આવરી લેવામાં આવી છે.

૪. પરિણામે, આ બે રિટ અરજીઓ મંજૂર કરવામાં આવે છે અને આ ખાસ સિવિલ અરજીઓમાં વાંધો ઉઠાવવામાં આવેલ આદેશ, જેના હેઠળ અરજદારોના

પેન્શન, ગ્રેયુઈટી વગેરેના દાવાને નકારવામાં આવે છે, તેને રદ કરવામાં આવે છે અને બાજુ પર રાખવામાં આવે છે. નિયમ સંપૂર્ણ બનાવવામાં આવે છે.

૫. અરજદારો ઓછા પગારવાળા કર્મચારીઓ છે. દુર્ભાગ્યપૂર્ણ છે કે તેમને આ કોર્ટમાં બે વાર આવવું પડે છે. આજકાલ મુકદ્દમા ખૂબ ખર્ચાળ છે અને અરજદારો જે શ્રેણીના છે તેમના માટે આ કોર્ટનો સંપર્ક કરવો ચોક્કસપણે ખૂબ જ બોજારૂપ અને મુશ્કેલ છે. બે વાર અરજીઓ દાખલ કરવા માટે તેઓ આ કોર્ટનો સંપર્ક કેવી રીતે કરી શક્યા હોત તે અનુભવ અને અનુભૂતિનો વિષય છે. આ હકીકતોને ધ્યાનમાં રાખીને, હું તેને યોગ્ય કેસ માનું છું જ્યાં અરજદારોને ખર્ચ આપીને આ ખર્ચ માટે વળતર આપવામાં આવે. પ્રતિવાદીઓને દરેક અરજીમાં ખર્ચ તરીકે રૂ. ૫૦૦૦.૦૦ ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે. આ ખર્ચ પ્રતિવાદી દ્વારા ખાસ સિવિલ અરજીઓમાં ઉદ્દેખિત સ્થળે અરજદારોની તરફેણમાં બનાવેલા એકાઉન્ટ પેઈ ડ્રાફ્ટ દ્વારા ચૂકવવાનો રહેશે. આ ખર્ચની રકમ આ હુકમની રિટ પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી એક મહિનાના સમયગાળામાં અરજદારોને ચૂકવવાની રહેશે અને તેની ચુકવણીની રસીદ આ કોર્ટ સમક્ષ રજૂ કરવાની રહેશે.

૬. હવે આ કોર્ટ સમક્ષ એ પ્રશ્ન ઊભો થાય છે કે શું અરજદારોને પ્રતિવાદીઓ દ્વારા ચૂકવવાપાત્ર નિવૃત્તિ લાભોની રકમ પર વ્યાજ મળવું જોઈએ. આ કોર્ટે આ પાસાને ધ્યાનમાં લીધું છે અને શોધી કાઢ્યું છે કે ૧૭ ઓક્ટોબર, ૧૯૮૮ ના રાજ્ય સરકારના ઠરાવ મુજબ, તેમાં પૂરી પાડવામાં આવેલી શરતને આધીન દૈનિક વેતન મેળવનારાઓ દ્વારા આપવામાં આવતી સેવાઓ લાયકાત ધરાવતી

સેવાઓમાં ગણાય છે. તે ખરેખર દુર્ભાગ્યપૂર્ણ છે કે ફક્ત આ ઠરાવ પહેલાં, અરજદારોને વર્કચાર્જ સેવાઓમાં લેવામાં આવ્યા હોવાથી, તેમને ૧૭ ઓક્ટોબર, ૧૯૮૮ ના ઠરાવ હેઠળ દૈનિક વેતન મેળવનારાઓને મળતા આ લાભોથી વંચિત રાખી શકાય નહીં. જો ૧૭/૧૦/૧૯૮૮ ના ઠરાવનું આવું અર્થઘટન કરવામાં આવે છે, જેને પ્રતિવાદીઓ માટેના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા દબાણ કરવા માંગવામાં આવે છે, તો તે ચોક્કસપણે ભેદભાવને વધુ સ્પષ્ટ રીતે પ્રતિકૂળ ભેદભાવ બનાવશે જેનો કોઈ આધાર નથી. જે દૈનિક વેતન કામદારો ૧૭/૧૦/૧૯૮૮ પહેલાં વર્કચાર્જ સ્થાપનામાં આવી શક્યા ન હતા તેમને ઉપરોક્ત ઠરાવ હેઠળ આપવામાં આવેલા આ બધા લાભોનો લાભ મળશે, પરંતુ જે દૈનિક વેતન કામદારો આ ઠરાવ પહેલાં વર્કચાર્જ સ્થાપનામાં આવ્યા છે તેમને નહીં. આ ઠરાવનો સારાંશ એ છે કે તેમાં નિર્ધારિત શરતને આધીન દૈનિક વેતન સેવાઓ પેન્શન માટે લાયકાત ધરાવતી સેવાઓમાં ગણાશે અને જો અરજદારોની દૈનિક વેતન સેવાઓ ઉપરોક્ત ઠરાવ હેઠળ ધ્યાનમાં લેવામાં આવેલી ગુણવત્તા અને જરૂરિયાત મુજબની હોય, તો તેને વિચારણામાંથી બાકાત રાખી શકાય નહીં અને પેન્શનની લાયકાત ધરાવતી સેવાઓમાં ગણી શકાય નહીં. જો આ ઠરાવનું આવું અર્થઘટન કરવામાં આવે તો તે ચોક્કસપણે બંધારણની કલમ ૧૪ અને ૨૧નું ઉલ્લંઘન કરતું હોવાથી વિપરીત અથવા ગેરબંધારણીય હશે. આ અરજદારો ઓછા પગારવાળા કર્મચારીઓ છે અને તેમ છતાં તેઓ ૧૭/૧૦/૧૯૮૮ ના ઠરાવ મુજબ પેન્શન, ગ્રેયુઈટી અને અન્ય નિવૃત્તિ લાભો માટે હકદાર હતા, પરંતુ

કલ્યાણકારી રાજ્યના અધિકારીઓ અને કાર્યકરો દ્વારા ખૂબ જ મનસ્વી અભિગમ અપનાવવામાં આવ્યો છે, જેના પરિણામે આ વ્યક્તિઓ નાણાકીય લાભોથી વંચિત રહી ગયા છે. એ વાત અજાણી નથી કે સરકારી સેવાઓમાંથી નિવૃત્ત થયેલા લોકો તેમના નિવૃત્તિ લાભો તરીકે મળતી રકમ ફિક્સ ટર્મ ડિપોઝિટમાં રાખે છે અથવા કોઈ અન્ય લાભ યોજનામાં રોકાણ કરે છે જેથી તેમને માસિક વળતર અને પેન્શન મળે અને આ માસિક વળતરથી તેઓ જીવનની જરૂરિયાતોનો ખર્ચ ઉઠાવી શકે. આ કેસની હકીકતો તેમજ ૧૭/૧૦/૧૯૮૮ ના ઠરાવના મૂળ ઉદ્દેશ્ય, હેતુ અને હેતુ અને આ કોર્ટના બે નિર્ણયો, જેનો સંદર્ભ ઉપર આપવામાં આવ્યો છે, તેને જોતાં, હું તેને યોગ્ય કેસ માનું છું જ્યાં અરજદારોને નિવૃત્તિ લાભોની રકમ પર વ્યાજ આપવામાં આવે જેના માટે તેઓ હકદાર હોવાનું જાણવા મળે છે. પ્રતિવાદીઓને આ ખાસ નાગરિક અરજીઓ દાખલ કરવાની તારીખથી એટલે કે ૩૦/૦૪/૧૯૯૬ ના રોજ ખાસ નાગરિક અરજી નં. ૩૨૪૩/૯૬ અને ૨/૦૫/૧૯૯૬ ના રોજ ખાસ નાગરિક અરજી નં. ૩૩૮૨/૯૬ માં અનુક્રમે ૧૨% ના દરે અરજદારોને નિવૃત્તિ લેણાં પર વ્યાજ ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.